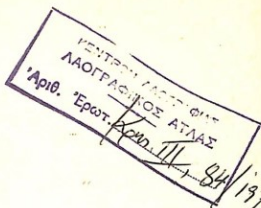

84
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

21 Φεβρουάριον 1969 - 20 Ιανουαρίον 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

εἰ ἐπὶ καθήκοντα τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν ἐλπίων ἑλαιοδένδρων
 καὶ ὑπάρκων. φυτεύουν παντὸς ἀλλὰ δὲ ἐδοκεῖν. Ἐὖ κράτος
 παρακρεῖ εἰ αὐτοῖς γεωργικῶν εὐφροσύνη, ἴσως, γεωργικῶν ἐργασίᾳ,
 ἐπόρου, χρήματα, κ. λ. κ. καὶ ἀρχίσουν τὰ ἀνατοχολογεῖται ἐντοπιμα-
 τικῶς πλέον μὲ ἐπὶ γεωργίαν. Οἱ χέραι καὶ ἑλαιοδένδρων
 ἀρροί ἀρρύνονται καὶ ἐκτρέφονται μὲ βοδὴ ἢ μὲ ἄλλα διὰ εὐφροσύνην ἀ-
 ρόρων (κατασκευῇ Βόλου) καὶ ὅποια παρακρεῖ τὸ κράτος, ἐντὶ παρα-
 τήκῃς χρησιμοποιοῦνται καὶ ἴσως ἀροτρα (ἀλλήτρια) καὶ γίρουν μαζὶ
 τὴν ἢ κατασκευάζουν οἱ ἐν λαοδίων καὶ οἰκοί.

Τό ειγάρι ζεπύρνετο εις κυράφια τὸ ἐπὶ αὐτὸ ἀργύνητο 2-3 φορές καὶ ἔλγοντο καλλοιουργία. Ἀργύνητο τοὶ Γιανουάριον (τοῦ Γενάρη καλλοιουργία παρὰ λίγο κορηιά) τοὶ μάλιστα καὶ μαμμιά φορές καὶ τὸ Σεπτέμβριον γιὰ τὰ διουσιὰ τὰ κυράφια, τὰ κατεσκαφαῖν εἰς ῥίζας τῶν διαφόρων χορῶν καὶ φυτῶν καὶ δὲ ζήτησαν τὸ ειγάρι ὅν φέτρωνται μαζί του. Ἡ καλοκαιρινή καλλοιουργία (μαῖον) εἴρηκε πρὸ αἰώνων πρὸ ἀραβῶν γιὰ τὰ ὅπλα πρὸ πολὺ ὁ ἥλιος το κυράφι.

Επὶ προηγουμένην τὴν ἐπορὴν ἐφύοιζε ὁ γεωργὸς γιὰ τὴν
ἐπισκευὴν τοῦ ἀλέτριου, ψυγῆ καὶ ἄλλων ἀναγκασιῶν ὑργασιῶν.
Τὸ ἐποριμὸν (ἐπορὴν) τὸ βουτούζει εἰς γῆν (ἔξω) ἢ διὰ δρυμὰ γα-
δαρόπικρας γιὰ τὰ ἐκφυλιστικὰ καὶ μαυροποιῦν καὶ τὰ μὴν
φυτρώει μαζί μὲ τὸ σιτάρι. Ἐπλάγιαζε κυρίως καὶ ἐκτινύονταν ἐπὶ
3 μέτρ. τὰ μεσάνυχτα γιὰ τὰ περιποιοντὰ τὸ ψυγῆ του. Τὸν ἔ-
βαζε ἐπὶ μαζαδόρα (φάσκι) μὲ παχυνά (ἐν γεμινίλι ἀχυρά
καὶ μὲ δύο ρόβη) μὲ καὶ δύντην, ἐν συνεχείᾳ τὰ ἐπύοιζε
ἐπὶν ποταμὸν (600 μέτρα ἀπὸ τὸ χωριὸν) τὰ ἔφηνε πῶς στο σά-
βλο καὶ τὸν ἔβαζε καὶ ἐπὶ παχυνά. Ἐν τῷ μεταξύ εἶχε γιὰ
ψυκτῶσει, φόρτωνε στο γούδαρο ἀπὸ τῆς μιάς μεριάς τὰ ψυγῆτικα
(ἀλέτρι καὶ ψυγῆ) ἀπὸ τὴν ἄλλην τὸ ἐποριμάει μὲ τὸ ἐπὶ μ' ἡ
ρόβη μία, ἔφηνε καὶ αὐτὸν μαλὶ ἀπὸ τὸ φασκίον πού εἶχε
ἐτοιμάσει ἢ μπαῖμα, πού εἶχε ἐκτινύει καὶ αὐτὴν τὴν ἴδιαν ἔφα,

ἀρχίζοντο τὸ κυράρι (μαλομαρινή μαλλουργία).

Τὸ ρεβίδια γυμνάζοντο εἰς κυράρι καλῶς καλλιεργημένο μὲ 2-3 ὀλείρια (ὀρχήματα) μὴ τὰ νύκτα μόνον, καὶ τὰ ἔση καλῶς ἀπόδου. Πρὸ τῆς ἐπορᾶς τὰ ρεβίδια ἔβριζοντο μὴ τὰ καλαμίσσον καὶ μετὰ γυμνάζοντο κατὰ γραμμὰς δηλ. ὑπολύνουσι τὸν θυμὸν ἢ γυμνάσια καὶ ἐκταίοντο ἐπὶ αὐλαμιά σου ἢ τοῖς τὸ ἔλγρι, ἔνα-ἔνα τὰς ἐπόρου. Ὁ τοιαύτος τρόπος ἐπορᾶς ἔγινετο κατὰ τὰ πρῶτα ἔση. Σήμερον ἐπέρνεται ὅπου τὸ εἰσάρι, καὶ ὀρχήνεται μετὰ τὸ κυράρι. Ἡ ἐπορὰ ἔγινετο Μάρτιο ἢ Ἀπρίλιο. Σὺν ἐπορᾷ δὲ τὰ φῶς κερὶ μίχρι τὰ φυτρώσουν. Μετὰ τοσοῦτου τὸ κυράρι μὲ βωλόεργο σου ἔέρνεται ἀπὸ τὰ βόδια.

Παραμοῖα ἦτο καὶ ἡ ἐπορὰ τῶν κωνικῶν. Ἐπέρνοντο εἰς μαλαμὶς ἀπὸ ταρῆ ἢ εἰς ὄφει. Πολλοὶ φορές ἔπέρνοντο εἰς λίθους τὰ ὅποια ἐπορῶντο προηγουμένως κατὰ μὲ κωνιά ζῶν.

Εἰς τὴν καλλιεργίαν υποκειμένη ἀρχίζοντο τὸ κυράρι 3-4 φορές κατὰ τὴν ἀνάγκη εἰς δύο γὰρ τὸ κυράρι ἀφροῦ καὶ κυρὶ βαρὺ. Πολλοὶ φορές οἱ κῆποι ἐκαθάρθη μὲ εὐαλίδα ἢ εὐαλίσι.

Οἱ πατάτες ἡμετέροις εἰς αὐλαμὰ καὶ ὅποια ἠνείχοντο μὲ τὰ βόδια ἢ μὲ εὐαλίσι. Ὁ ἐπόρος τοποθετεῖτο ἐπὶ κατὼ μέρος τῶν αὐλαμῶν, ἀνῶθεν αὐτοῦ ἔβαζον ἓξ σπέρμα ἀπὸ κωνιά ζῶν ὅτι καλὰ κωνικὴν (μὲ ἄκρον) καὶ γεμίζοντο τὸ αὐλαμὰ μὲ κῶμα (τοσοῦτον). Ἄν δὲ ἐπόρος ἦσαι μισοῖα γυμνάσια ἔστω μετὰ κωνιά μὲ 2-3 μάτια ἑαίοντο. Ἀφ' οὗ γυμνάζοντο ἰδιαίτερος αὐλαμὰ διὰ εὐκαταπραγματοποιῆσαι πίπτον καὶ πότισμα. Εὐκαταπραγματοῦτο δὲ τὸ ἔστω.

Οἱ ἀντιτῶν τρόποι καλλιεργίαι καὶ ἐπορᾶς διατηροῦνται αἰῶμα καὶ σήμερον, μόνον πού ἡ καλλιεργία τῶν σπυριδιῶν, εἰς κυρῶν εἰς καμινὰ ἔστω, ὅπως ἐκταίοντο τῶν κατὰ τῶν εἰς ἄλλων εἰδῶν καλλιεργίαι (κυρῶν ἔστω καὶ ἀμυγδαλῶν). Σπαρτικαὶ μπακαί, σπυριδικαί, ἀμυγδαλῶν καὶ ἄλλαι εἰς ἐπάρκην.

καὶ μόνον εἰς ἰδαζίσσας περιπτώσεις γίνονται χρήσις τῶν τοιού-
των μηχανημάτων ἐπὶ πληρωρῇ διὰ χρημάτων. Ὑπόμνα ἄροτρα συ-
μοί καὶ ἄλλα παλαιά μηχανικά ἔργα εἰς τὴν ἐξάτην πρὸ πολλοῦ.
Βλαπτοῦνται δὲ τὰ εὐθιρὰ ἄροτρα τέλει βόλου τὰ ὅποια εἴρεται
ἐπὶ ὁμιόκων (ἐνὶ φύου). Χημικά διατάγματα κεραιροποιεῖνται
ἐν ἐκδόσει εἰς τὴν ἐσφράν καὶ ἐν ἔδωκ τῶν εἰδῶν τὰς μαθηερ-
μίας τοῦ τόπου.

Θ 2 ρ 1 6 μ 0 5 :

Διὰ τὸν διεξιμένον τῶν δημοπρασιῶν ἐκρημοποιεῖντο ἀρκετὰ ἐκρήματα
ἡμιεὶρητον μὲ μόνον ἀντὶ ὁδόντων ἢ καὶ ὁδονακῆν μετὰ ἰεροδοθῆν.

Τὰ χόρτα ἐκδοῦντο μὲ καπνίσμα. Ὑπομίσμα μὲ μακαίρια ἔκοντα συδι-
νη κεραιροβή καὶ ὁδοκωτῆ ἰστίδα. Τὸ διεξιμένα αὐτὰ ἔργα εἰς κατε-
κυρῶναι ἀδμοὶ τεινῆται, αὐ χαρμῶν.

Μὲ τὰς κῆρας, δι' ὑπερφόρως, μετὰ τὸν διεξιμένον τῶν ρυθιδίων, ἐπὶ ρό-
βη, ἐπὶ ἔργα τῶν κεραιρῶν καὶ αὐτὰ ἄλλα ἐστὶν τὰ ὅποια δὲ ἔχον
μεγάλη ἀναπύξιν (εἶχαν ποσὶ ἀντιπύξιν) δι' δημοπρασιῶν κεραιροὶ ὑπε-
ρίσθητο εἰς ὑψος 10-15 ὡσεὶ ἀπὸ τοῦ ὁδοκωτῆ. Οἱ ἐτάκτες πρὸ ἡμῶν εἰς
τὸ κεραιρὸν ἔλθοντο (καὶ ἐπὶ μόνον ἔλθοντο) καλαριὰ. Οἱ διεξιμέναι ἀπὸδοσαν
ἐπὶ τοῦ ὁδοκωτῆ τὰ μίσμα 5-6 μαζὶ μὲ τὰς κεφαλαίους τῶν ἐσφράων
καὶ πρὸς τὰ δύο μέρη. Ταῦτα ἔδιδοντο πολλὰ μαζὶ καὶ ἔκοντον ἐπὶ
ἀρκετὰ (ὁμιόκων). Οἱ ἀρκετὰς δίδοντο μὲ δῖα ἀπὸ ἐλάνισμα κλα-
διὰ ἢ χόρτα (κεραιρῶν, ἐσφράων, κεραιρῶν, πλατάνων κ.λ.π.).

Ὁ διεξιμένος ἔρχετο ἀπὸ κεραιρῶν καὶ ἀνδρῶν τῆς οἰκουμένης ἢ
καὶ δύο ἢ περισσότερων ἐκρημοποιῶν οἰκουμένης, μὲ ὑποχρεῖν τὴν ἀνα-
πόδοσιν ἀναδέχου παρομοίαν ἔργα. ἔκονταν δηλ. τοῖς ἀνδρῶν καὶ
ἐπὶ μόνον ἐκρημοποιεῖν καὶ εἰς ἄλλας μηχανικά ἔργα εἰς ἀρκετὰς
δαμνοῦν. Οἱ κεραιρῶν ὑπερφορῶν εἰς τὰς κῆρας γάντια ἢ ὑπερφορῶν,
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κεραιρῶν μὲ μόνον προερχοῦν ἐν τῶν ἐκρημοποιῶν
καὶ κεραιρῶν εἰς τὸν πόδα διὰ τὰ προερχοῦν ἀπὸ τῆς κα-
τῆς ἀντιπύξιν τοῦ ἡλίου. Πολλοὶ ἐν τῶν οἰκουμένης κεραιρῶν διὰ

μεγαλύτεραν προέβλεψαν ἀντὶ χαμηλῶν ἐποδημάτων ὑψόρου ἐψηλῆς
μπούρας (μεταμεῖα σιβάσια).

Ὁ θριεμὸς ἤρριξε ἐνθόδω Δευέραν. ἤρριξε τὴν αἰγὴν μὲ τὴν ἀνα-
τολήν τοῦ ἡλίου καὶ ἰερίωνος ἀπρὸ τοῦ ἑσπέρου. Ὁ τοιοῦτος θριεμὸς ἐ-
μαρτύρο ἡμερίωμα. Ἐνθόδω ἑκαμῶτο αἱ εὐμεγένησαι ἐς τὰ πρὸς θρι-
εμὸν κυρίαρια, ἃν ἦτο μακρὰ τοῦ κυρίου. παρεμείαζον ἑκὶ πρό-
χυρα φαρτὰ καὶ πολλὰμα ἰδρύσαν καὶ τὴν νεμερίων ἐρεῖς βονδάν-
μιοι ἀπὸ τοῦ φῶς τῆς Σελήνης. ἦτο μεσιασμένη ἀλλ' ἐχάριστες ἡμερίαι.
Ὅχι ἐπανίω ἀντικαθεῖς ὁ τόπος ἀπὸ τοῦ τραγέδια (ἐνθόδω κρημνίς
μακρινάει καὶ εὐνοί τοῦ τόπου) τῶν μερτεῖων καὶ τῶν παλλημα-
ριῶν, ποὶ ἤφθλυναν αὐτῶ τοὺς κρυγούς πόδων καὶ τὴν ἀγάπη των.

Τὸ διμάσιαμα τοῦ εἰκαρίου καὶ τῆς κριδῆς ἔγιντο ἐνθόδω ἀ-
μύως ἐπὶ τοῦ νεμοῦρη τῆς δι' ἡμέρας τὴν ἡμερίαν ἡμέραν καὶ
κατὰ τὰς πρῶτας ὥρας διὰ τὰ τὴν ἡμέραν ἦτο ὁ ἡλίου, βασιλὴ
ἐνθόδω τῆς ἡμέρας ἰδρύσαν καὶ τὴν διμάσιαμα τοῦ εἰκαρίου
ἀπὸ τῆς εἰκαρίας, ἐκματίζοντα περὶ τὸν διὰ τὴν εὐνοίαν φορτωῖν
καὶ μεκαρῶν ἐς τὸ ἀλῶνι.

Ἀλῶνι ἐμὸς

Τὰ διμάσιαμα μεκέρτο μὲ ἀλῶνι ἢ ὄρους ἐς τὸ ἀλῶνι καὶ ἰ-
εκματίζοντα ἐκματίζοντα καρσιεῖς διὰ τὸ καὶς εἶδω. Οἱ ἐκματίζοντες εἶχαν
ἐκῆμα ἐκδομῆτον παραλληλῆσιπτόδου καὶ ἦσαν πηλῆσιον τοῦ ἀλῶνιου.
Ὁ εἶκος, ἡ ῥόβη, οἱ φασίς μ.λ.η. μεκέρτο ὑπὲρ ἐς τὸ ἀλῶνι
κύμα μὲ μεγὰρες μεγαμῶρες (ἡνῶτες) ἐκματίζοντα καρσιεῖς
διὰ τὸ καὶς εἶδω καὶ ἐκματίζοντα μὲ πόρτα ἢ ἡνῶτες διὰ τὰ
προμελῶσονται ἀπὸ τὰ πητὰ (περσιεῖς, ὑότες, ἐκματίζοντα μ.λ.η.).

Τὰ ἀλῶνι ἦσαν μόνιμοι καὶρεῖς πῆριξ τοῦ κυρίου καὶ ἐς ἐπὶ σῶν
200-300 μέτρων ἀπ' αὐτοῦ. Τὰ διμάσιαμα τοῦ εἶχε ἐκῆμα κῶνδον διαμῆτον
8-10 μέτρων καὶ ἦτο κατὰ 30 ἡμέρας καμηνῶρεν τῆς ἡμερίαν τῆς
ἡμέρας. Περίμετρίως ἔγιντο ἐνθόδω πῆριξ πῆριξ διὰ τὰ μὴ ἐκματίζοντα
τὸ ἀλῶνι καὶ τὰ πῆριξ, ὥστε τὰ μόνιμοι ἐκματίζοντα οἱ

εσάχυνε. Κάθε άρροισή οικολόγησε και τό δυνά της άλλης. Παραπλή-
ρως ματαμειώθηκε καλώς άρωματισμένων δάφνων (μυρτιά) διά τό άνα-
παύονται τά μικρά παιδιά και οι μεγάλοι όσση άφρον διή ηεχολούντο
έντός του άλλου. Ο άρωματισμός ήρχισε τόν Μάιον και τελείωνε τόν
Τεύλιον αναλόγως της ποσότητας των προς άρωματισμόν σμηγματισμένων.

Πρό της ενάρξεως του άρωματισμού τό άλλον κατασκευάστηκε από τό κόρσο,
εβρίσκειτο μέ πολύ νερό και τέλει ηλύφκειτο μέ ποτοποιημένη κωπή κω-
προν βωών (βουτσιά), άφού προηγουμένως περιέφερον κυματιστός έντός αυ-
τού 2-3 ζεύγη βωών υπό άρκετήν άφρον, διά τό πατηδή καλώς τό δάφνισο
και τό μή μάνη μυρμηκιάς.

Ο άρωματισμός ήρχισε την 10 ηρώνη και τελείωνε κατά τίς 5 τό
απόγευμα. Εγίνετο ενόπως μέ δύο βόδια τά όποια έφειραν τόν βωλόερον.
Ο βωλόερος ματαμειώθηκε εν μέση πελάγους 3-4 έκατ. από υδριανόν
ματαμειωσάτος. Ήτο επιμήκης μήκος 150 μ. πλάτος 9,50 μ. προ-
σέ και η ά με άσκη άρωματισμού το έ άρωματισμόν τό άνα-
τό προδότη άφρον του. Κατωθεν άφρι καταμάμα (όδοκωτες ή όμαλές
επιμήκους σιδήρεις ληπίδες) και κατασκευάζονται (άποσκήδεις βωλούς
δίδου) διά την κοπή των εσάχυν. Επί του βωλόερου τέθηκε με-
γρόν βάρος, ενόπως πέτρα, υπό της όποίας και κώπητο ο καταμά-
μων τό βόδια. Όχι ενόπως χρησιμοποιείτο κώπημα (καρέυλα) ή και
εκαμνίον. Τό υπό του βωλόερον άτομον άφρον εκοιμήσιν τό άφρον του
όποσον ήσαν άφριν α ή τό κώπη των βωδίων και βουτσών διά τό
πάλημα άφρων. Κατά την διάρκειαν του άρωματισμού έφρίπτοντο κατά
διαστήματα έντός του άρωματισμού άφρον άφριν και άφού έλόντο
ξεχωρίζοντο κατ' όλην την επιφάνειαν αυτού μέ υδριανόν ζεύγος
εργαλείο τό δίχάδι. Α ή τοιαύτου ερώδεις έλόντο άφριν και έφρινοντο
5-8 κατ' ήμέραν αναλόγως της ήμέρας (πασή ή άφρινή) και της
δυναμικότητας του ζεύγους. Οι ζιγομένοι (άρωματισμένοι) εσάχυν ζήντο
εωρίς εν τό κώπη του άλλου εωρεόμενοι κατά διαστήματα μέ
τό ζεύγος πρηνόμενες εργαλείο τό άφριν.

Αρχότερον ἐκπαινεποιοῦντο εἰς τὸν ἀλωπεκὸν καὶ μουλάρια ἢ ἄλλα
εὐτὴδωι φοράδες (ἐνδεὲς ἴπποι). Μικραὶ ποδότες οὐκ ἔχουσιν δὲν ἡλυσίταις
ἀλλ' ἑκπαινετοῦντο εἰς τὸ ἀλόνι. Κατὰ τὸν ἀλωπεκὸν ἐκπαινετοῦντο διάφορα
τραφέδια καὶ κρημνίσματα.

Μετά τὸ ἀλάνισμα ὑπερβίωντο μετὰ τὰ δριμύνηα οἱ ἀλυσσόμενοι σάκκων
καὶ ὑπερμαζίζετο ἐπιμεύοντι αὐτὸς τὸ λαμ. Κατόπιν ἤρχετο τὸ λίκνισμα,
ἂν φασαύσει κατάλληλοι αἶφαι, μετὰ τὰ ἴδια ἐργαλεῖα. Τὶς περιβόωντες
φορεῖ λιχνοῦσαν ἄνδρες. Ὅχι ἐπὶ νῆα δὲ ἐλιχνοῦσαν καὶ γυναῖκες.

Όταν ήρχιζε νά διακρίνεται ἀπὸ τὸ θάλασ μέρος τοῦ θαμινοῦ ὁ καρπὸς
(δικυδῶσαν πάντα μέ κοριό), ἡ θρυαῖνα⁴⁵ θυμαρῖνα ἐκούνη ἡ τοιαύτη
ἀπὸ βάρη, ἔπνευ ἑπάνω-ἑπάνω τὰ κορυφὰ ἄχυρα γιὰ νὰ μαδα-
ρίξη ὁ καρπὸς καὶ τὰ ἔπνευ ἐκκεντρικὰς τὰ πρὸς τοὺς αἶμεις. Φύ-
τα ἦσαν κορυφὰ ἄχυρα μέ καρπὸς καὶ ἀδρούλιες μεγάλεις τὰ
μοτιύδια. Σὺν τὸν ἀποχωρισμὸν τοῦ καρποῦ τὰ μοτιύδια ἔκλει-

ΑΓΑΠΗ ΜΕΤΑΝΟΙΑ
 ΑΓΙΟΝ ΚΑΡΝΟΣ ΕΓΙΝΕΝ ΜΕ ΨΕΥΔΟΣ ΥΠΟΚΡΙΣΙΣ ΕΩΣ ΤΟ ΜΕΣΟΝ ΤΩ Α-
 ΝΘΡΩΠΩ, ΕΧΑΡΑΖΟΝΤΟ ΤΗ ΑΙΔΟΥ ΣΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΟΝΤΟ ΕΩΣ ΤΗ ΠΟ-
 ΡΕΥΣΗ ΤΩ ΕΩΡΩ (ΚΑΙ ΚΥΝΗΓΟΝ ΤΩ ΣΑΥΡΩ) ΤΟ ΓΕΝΟΣ. Ο ΓΑΡ ΤΟΣ ΗΡΩ-
 ΤΟΣ ΉΘΑΓΕ ΤΟ ΕΑΡΙΝΟ Η ΚΑΠΝΙΛΟ, ΉΠΙΝΕ ΜΕΤΑ ΧΑΥΣΙΟ ΑΠΟ ΤΩ ΕΩΡΩ
 ΕΨΑΝΕ ΤΟ ΣΑΥΡΟ ΤΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΟΥΣΙ ΤΟΝ "ΕΙΔΟΛΟΓΗΜΕΝΟ ΚΑΡΝΟ".

Τὸ αὐτὸ ἔγραψε καὶ ἡ γυναῖκα, τὰ παιδιὰ αὐαὶ ὅσα ἄλλοι ἦσαν
αἰκίη τῇ σιγῇ αὐτῶν. Μισοῦν δὲ μήτηρες καὶ τοποθέτει
τοῦ πατρὸς ἐν αἰσχύᾳ. Καὶ αὐτὴν παρίστατο, κολούμενος ἀπα-
ρανήτως, καὶ ὁ μουκατατζής ὁ ὁποῖος ἔπε ἑτοιμίσσα διὰ πη-
ροδοτικῆς δημοπρασίαι τῶν μουκατῶν (μοποτισμὸν φόρον). Ἡ μήτηρ
γίνετο μὲ ἐνύμα (μαφοκενύμα) ἢ δὲ κυρτωμένη αὐτῆς ἦτο ἐν ὄλῳ
τοῦ ὕδατος τοῦ αἰσχροῦ. Ὁ πατὴρ μεταφέρετο μὲ ζῶα ἐν τῷ ἐπίει
καὶ ἑτοποθετεῖτο ἐν μεγάλῃ πυδιάρῃ τὰ ὅποια καλεμενίσσαντο ἐν
τῷ κυρίῳ θραφανὸς πηδιάδης. ἑτοποθετεῖτο ὅμως καὶ ἐν μεγάλῃ
ζύνῃ καὶ αἰσχροῖς.

Τό άχυρον μεταφέρετο μέ μεγάλη τσουβάλια εις τόν άσχερμόνα
κατό τας πρωϊνάς ή δεσπερινάς ώρας, μέ τήν φρουά. Ως άσχερμόνας
εχρησιμοποιήτο γρηό θυμάρσιο πλησίον τού στάβλου. Ήρρώνετο προσηγο-
μίνως τό δάκτυλον αὐτοῦ μέ γρηό θυμάρσια, ἔκλειπτο ή πόρτα καί
τό άχυρον ἔρριπτετο ἐντός αὐτοῦ κύμα ἀπό ὅπην κυμαίνη καί διαμέ-
τρου 0,50 ἑσας ή ὁποία ἔδίδετο άσχερμόνως. Διά τό χωρίον περιέ-
τετα ἄλλα ἑκατέδωσαν ἀπό τήν ἐν πόρτῃ ὅπην παιδιά ή καί μεγάλους
καί τό ἑστατοῦσαν. Διαδοχή ἐφόρον δέν ἔχιντο.

Από τοῦ 1964 εὐμεταρύνουν οἱ περισσότεροι τῶν κατωτέρων τό εἶδη
εἰς ἕνα καθωρισμένο μέρος (θυματοστάσιον) καί ἀλυσίζονται ἀπό ἰδιω-
τικῇ ὀλυμπιακῇ μηχανῇ (πατόζον) ὅταν διέλθῃ ἐν τοῦ χωρίου. Τήν
ὀλυμπιακῇ αὐτοδουδί καί μηχανισμῷ μηχανήματα πού δύναι τό ἄχε-
ρα ὅταν ἐπιδυμῶν ἐς μέγαν ὑπὸ ἀσχερμόν. Μερικοί διατηροῦν ἁ-
κάμη καί ἐπόμερον ὀλύντα ἐπὶ ἀσχερμόν τού καρπού των ὅπως
ἀσχερμόν ἁκάμη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εἰς τήν εἰς πυράς
Ἀνάπτονται πυραί αὐτή καί ὀπόμερον τό μεσημέρι τοῦ Μεγάλου Σαββά-
του ἐπὶ ὁδόν μπρός ἀπὸ καὶ ἐπὶ τό μέσον τοῦ μεγάλου Σαβ-
βάτου τήν ὥρα τῆς Ἀναστάσεως καί τό ἑσπέρας τῆς 23 Ἰαννουαρίου (Κλη-
δόνου).

Αἱ πρῶται ἀνάπτονται κατό μηχανήν ὡς ἐπὶ τό πλῆθος ἀπὸ δάκτυλου
Εἶναι μευραί καί ἀνάπτονται διά τό ἑκατέμειον τοῦ ἰσίδου.

Ἡ πυρά τοῦ μεσσημίου τοῦ π. Σαββάτου δίεται γονάρα. Καθ' ὅλην
τήν διάρκειαν τῆς ἡμέρας καί μεγάλης ἐξορμάδας εὐμεταρύνονται ἀπὸ τό
παιδιά τοῦ χωρίου διάφορα γύλα (κυλίσματα ἀμνησίων, βάτα, θυμάρσια κ.ά.)
καί ἐκματίζονται εἰς τό ἑστατοῦσαν τῆς ἡμετέρας, εἰς τήν ἡλικίαν τοῦ
χωρίου ή εἰς ἄλλοι κατόληπτον πῶρον μέγα εὐαί. Πολλά γύλα ὑπὸ
πορτοῦ κατό ἐπὶ νύκτα ἀπὸ αὐτῶν ή ἀμνησίων τῶν χωριανῶν. Εἰς τήν
πορτοῦ τοῦ εὐραῖ ἐποδοτεῖται δμῶμα τοῦ ἰσίδου. Ἀνάπτονται ἀπὸ
παιδιά τήν ἐπὶ τῇ κατό τήν ὁποιανήν ὁ ἑρμῆς ὑποφωτῇ τό ἑκατέμειον.

Ανέστη..... Τό πάγκομο τῶν ζῶων μεταβάλλουν καί παραμορφοῦν οὐ
πλῆθος τῶν Χριστιανῶν, μεταφέρουν δὲ μὲ κερτὰ εἰς τὰ ἐπίτια τῶν φῶς
ἀπὸ τῆ γυνάρα καί ἀνίστανται τὸ κενόπλάμι καὶ κρύβεται σὺν ἑκ
νοσεῖται.

Ἡ πυρὰ ἐπὶ παραπορεύῃ τοῦ ἡγίου Ἰωάννου (Κηρύκτου) ἀνίσταται εἰς
τοὺς δρόμους τοῦ κυρίου ἐμπροσθεν τῶν οὐρανῶν. Καίγεται δὲ εἰς αὐτὸ τὸ
ζῆρὸν σκευάσματα ἐπὶ τρυφερότητας. Ἀντιδίδεται τὸ πῦρ τῶν τοιοῦτων
πυρῶν ἀπὸ μικροῦ καὶ μεγάλους αἰῶνες καὶ σήμερον καὶ θαυρεῖται
καλόν.

(Γεώργιος Δημ. Αγγ. Παύλος, διδάσκαλος

Ἡ εὐλογία αὕτη ἔγινε ἀπὸ τῆς 21.12.1970-1970)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ εὐλογία αὕτη ἔγινε εἰς τὸ κυρίον Ἀνδρὴ Πεδιάδα.

Ἡ πληροφορία ἐλήφθη ἀπὸ τοῦ μαρτυροῦ Ἀρήκου Ζανδοῦ
ὅστις ἐγεννήθη εἰς Σμύρνην καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὸ κυρίον τοῦτο
τὸ ἔτος 1922. Εἶναι Β' ἑλληνικοῦ καὶ ἔτι τῶν 76.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Μόνοι εἰς τὴν γεωργίαν.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναι*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δὲν ἐσθῆραν.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τοῦ θερίσματος, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραχητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Εἰς γειτονικά χωρία*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ... *Ναί* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *Ὡς υπάλληλοι*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Διὰ ζωϊκῆς κρόνου κερμὲς βοῶν.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; . . . Ἀπὸ τοῦ 1925. αὐγίου.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . . Ἐξ εἰδηροῦν ἄροτρον.....

ἀπὸ τοῦ 1922 καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1960

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο, ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο, ἢ προμηθεύεται αὐτοῦ; . . . Μονόφτερο καὶ δίφτερο. Σιδηροῦν

ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τοῖς ἀγροὺς τὸ δὲ δίφτερο

εἰς ἀνέμεσθα καὶ περὶ τὴν ἐδαφὴν. Προσίδωται

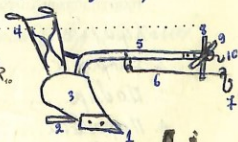
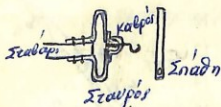
παρὰ τοῦ Βόλου.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. ὀνί..... 4. ἔχρη..... 7. γάντζος..... 10. καθρός.....

2. ποδάρη..... 5. σταβάρη..... 8. σπάθην..... 9. σταυρὸν.....

3. παλάμη..... 6. βέργα.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) . . . Ἀπὸ τοῦ 1953.....

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ Διὰ ἐχρησιμοποιεῖται.....

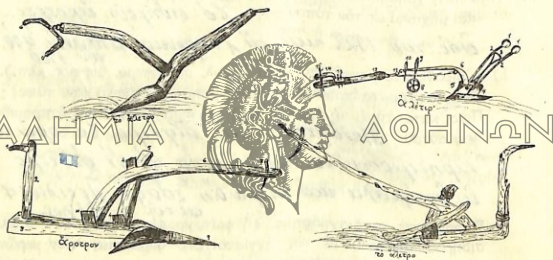
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)..... ὄχι.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *ἀπὸ τοῦ 1964*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

... *Εἰδικὸς τεχνίτης ἐ. ἀδελφεῖ*.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *Χιραφῶτι*..... 6. *Γούλα*..... 11.

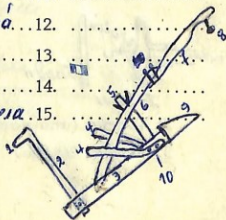
2. *Ἐξερη*..... 7. *Ἀμρεσκαβαρά*..... 12.

3. *Ποδάρι*..... 8. *Κατακλιῖδι*..... 13.

4. *Παρούδια*..... 9. *Ὦνι*..... 14.

5. *Σπάθην*..... 10. *Παροντουκέρνια*..... 15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... ἦτα... τοῦ... ἐκ... 1. δι...
... ὅλα... τὰ... χωραφιών...

Σχῆμα 1

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου ;

... εἶχε... ἐκ... ἐργασιῶν... παραλθ... ὁρᾶμεν

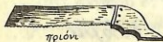
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

Ἦτο... κατασκευασμένη... ἐκ... ξύλου...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.)

... σκεπάρνι, πριόνι... (ἀράχιας), ἀρίδι... καὶ...
... σκεπάρνι...

πριόνι

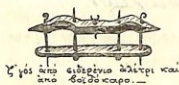

ἀρίδι

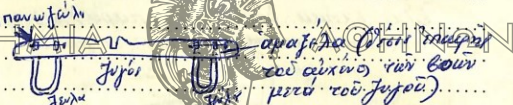

ρινι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *ἐχρησιμοποιούκατε... βοεα...*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ... *καὶ δύο... καὶ ἓν...*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; ... *Ναί.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευλές, πιξεύλια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... *ἀναχωρήσειν ἀπὸ τοῦ αἰσώλα τὸν ζυγὸν καὶ τοῦ ζεύλα*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

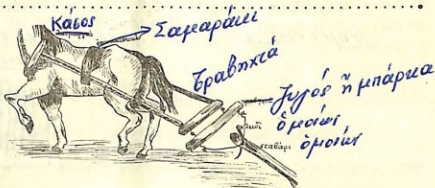
εἶναι ἐκ σιδήρου καὶ λέγεται "λοῦρα"

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; ... *1923*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ... *γίνεται ἀπὸ τὸ παλαιὸν ἐκ τῆς*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον,.....

..Ἰδὲ. ὁγραμματολογία. ποιητικὴν.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

..Ὁρμῖναι...ὁ...ἰδιοκτήτης...τοῦ...ἀγροῦ...ἢ...ἄλλος...
...νοῦ...ὁ...ὀδηρῶν...μπα...κατα...

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ἔδ. διὰ. βόδια. τίσταται. εἰς*

ἀνδρείαν. ἢ, ἔδ. μ. βάφει. ἀναισθη. τοῦ. ζυγῶν. καὶ. η. γράφει. τῶν. ζυγῶν (τὰ ζυγῶν). Μία. ἀναισθη.

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *ἀμφότερα. μὲ. σχοινί. ἀπὸ. τὰ. κέρατα. πρὸς. διένδυται... ἀσπὶν. ὑπὸ. τοῦ. ζυγῶν. ἔδ. τὰ. σιδηροῦν. ἄροτρα. ὁμοῖοι*

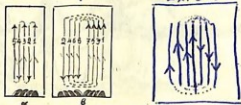
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *Μὲ. σχοινί. ἀπὸ. τὰ. κέρατα. ἔδ. σχοινί. εἶναι. ματομῶμα. καὶ. γίνεται... "ζεύκτης".....*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται τὸ χωράφι περιφερειακῶς (+) ἢ καὶ κατὰ τὸ παραπλάγιον σχῆδιον ἀρχῇ γε...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

νομένη ἀπὸ τοῦ μέσου αὐτοῦ

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορῆς ἢ σποριῆς, τάμεις, σισαίς, μεσθρέδες κ.λ.π.) ;

οἷ ντάρεν ἢ σπορῆς

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; *Ναί*.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; *Δεν ὑπάρχει ἔδω. αὐτὴ ἢ*.....
αὐτὴν ἔδω.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

ὀργώνετο βαθιὰ ὀργώματα καὶ ἀνάβατα ὀτάλεγα πρὸς τὴν καλλιέργειαν.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

Διὰ καλλουργιά, βελιά, διὰ ἐπεράν, ἀνάβαθρα

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Γίνονται δύο. τὸ πρῶτον πέμπται καλλουργία καὶ γίνεται κατὰ Φεβρουάριον τὸ δεύτερον διβόλισμα καὶ γίνεται τὸ τρίτον.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἐγίνοντο τρία ὀργώματα κατὰ Μάρτιον

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐπὶ ἐν ἔτος

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *Σίτου 2 κριθῶν 2 ψυχανθῶν 2*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Ὁ ἐσφραγισμένος*

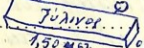
δεξιά. ἐκ τῆς ποδάρ. τοῦ γεωργ. καὶ ἐκ τῆς δεξιάς. διὰ τὸν ποδάρ. καὶ τὸν ἐσφραγισμένο.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρ, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

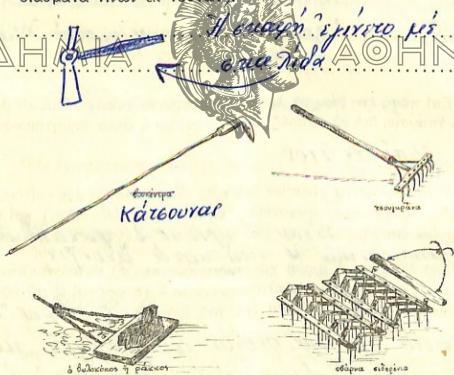
Μὲ τὰ παλαιτέρω ὑποτιθέμενον ἔργαλειον
καὶ γίνεται κατεύθυνται. Ἡ σημειωμένη
ράβδος ἦτο Ἰουδίη.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Βωλευρας..

... Σηαίσι γίνεται

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
 ...*τὸ εὐάφημο. ἐρίκτα. διὰ τοῦ σημειωμέ-*
νου διὰ σταυροῦ. ἔργα δέου. πού. ἀναγράφει
σημαίνει......

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
 ...*τοῦ. ζευγάν. βοηθοῦν. ἢ. γυναικί. καὶ. τὰ*
παῖδά. του......

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
 ...*τὸ. πρὸ. φθινοπ. διὰ. πικνικῶ. ριζοῦ. καὶ. φραγμῶ. τὸ. ὑπό. ὕδα. διὰ. τὰ.*
ὄβλα. ὀφρῖα. ἐπὶ. ἀνταχά......

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
 ...*δέν. γίττα. ἰδιαντέρα. ἰνι. λο. ἡ.*.....

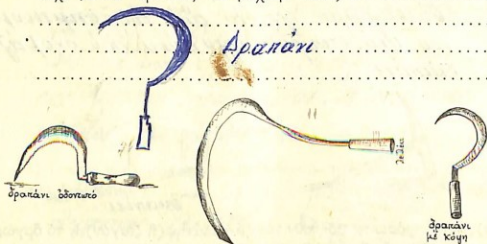
9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.
Ἐφυτεύοντο. εἰς. αὐλάκια......

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερίσμου, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
 τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο ὁμαλὴ... τοῦ δὲ τεσπρα-
 φιοῦ ὀδοντωτή... ἢ δὲ ἀντιθέτως ἐκείνου.
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
 ἦτο ξύλινος.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

....Οἱ παρκευάζοντες (ειδημαρτυροῦντες).....

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χειράς, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *θερίζοντες καὶ τὰ ρεβιθία, ἢ ῥόβη, αἱ φραγίαι, τὰ κριθία*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.

10-15 πόντοι ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται)

5 πόντοι

καλαμιά

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

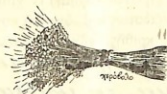
τὰ ἀποθέτουν αἱ θυγατέρες

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

τὰ δράγματα τοποθετοῦνται 5-6 ἑκά. τοῦ ἑδάφους αἱ δὲ μεγάλα διασταυρώνονται

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

Ὁκομάζονται... μάζα ἢ μάζα ἀγαθιά.

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἰσὸς ἅλλα
μερὲς δὲν ἤρχοντο.

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

.....
.....
.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

ἔφερον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τῆς δεξιᾶς ἑω-
σαν εἶναι παλαιὰ τὰ ἔρραβαν.
ἐν εἰδῇ καρυτίου πρὸς προφυλάξιν.
ἐν τῷ καλῶν.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁχι. Ἀπεφύγετο. ἢ... ἔτριε...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν διάφορα τραγούδια ὅχι. ὡς ἐν μέρει μετὰ τὸν θερισμὸν.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀντιδίσταται αὐτό.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

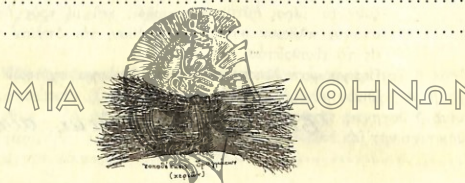
Τὸ δεμάτιασμα τοῦ εἰκονοστάσι ἐγένετο ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν.

Τῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου ξήρανσιν ἀφῆκεν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν.

Ὁ δὲ ξήρανσις μετὰ τὴν ξήρανσιν μετὰ τὴν ξήρανσιν.

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐὰν δέοιτο ἐπικεῖται παρ' ἀνδρῶν ἢ δέ. μαζα-
φορά. παρὰ φυλακῶν. ἔδιδοντο μὲ σκαλῖα
μασσεμμεμένα ἀπὸ μυριέρ. πατάνας..
(βέρριερ) εἰσάγει. υ. λ. σ. ἔργαλειον εἶν.
ἐχρησιμοποιεῖτο.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνκεντρώνοντο ἀνὰ... τέσσαρα καὶ ἐνὶ
δύο. ἀφέναντι πρὸς... ἑμῶν φορτωεῖν..

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ τοῦ 1925

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. Ἐγίνετο διὰ τοῦ ἵππου κατὰ Μάρτιον διὰ δερικὴν συγκομιδὴν καὶ κατὰ Ἰούλιον διὰ χειμερινὴν τοιαύτην.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν, ἢ φωτογραφίαν. Ἡ ἐξαγωγή ἐγίνετο μὲ θριακήν ἢ μὲ ἄροτρον αὐτὸ μετὰ δακτύλου. Ἡ θριακή ἐγίνετο ἐκ τῆς θριακῆς (βλ. ἐξ. ἐκτῆς) ἄροτρον τὸ εὐκρινές.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ἕρπαι χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Μὲ τριφύλλι καὶ θύμον. Τὸ τριφύλλι ἐμύθετο συνεκτῆς. Ὁ θύμος ἐμύθετο πρὶν μετὰ τὴν ξήρανσιν καὶ τότε ἐμύθετο ἐν δέματι καὶ ἐμύθετο ἐν πυρρῶν δαμάριον (ἀχυράνας).....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Περὶ τὸ τέλος Μαΐου διὰ δρεπάνον (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Θύγ' ἑκρημιοσσοῦντο πρὸς...
 τοῦτο ἰδιῶς ἑρμᾶλῶα μοιόχα εἰρημῶα
 καὶ δρεπάνια... μιά... κούφη...*

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. ¹ Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεφερόντο... εἰς τὸ ἀλώνι διὰ φύων...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὸς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

*Ἐμαδῶτο θεμωνιά. Ἡ τοποθέτησις ἐγένετο
 εἰς ἓνα ἰσάκι πρὸς ἄλλο εἰς σωρὸν...*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἀλώνι...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *εἰς ἀποσταεῖν... πρὸς μίτρωι... μύρω...*

*δὲν τοῦ χωρίου. Ἀπεφύχθη εὐτηδὴς...
 ἢ... βαρεῖα... πληρὰ τοῦ χωρίου...*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀνήκει εἰς μίαν οἰκογένειαν. Ἡ μανεῖς.
ἔσχερετο... ἀδύνηζε... ἐξ. βυρρακῶν. ἀδύνη.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀπὸ τοῦτος
μαΐου... μέχρι τέλους τοῦ Ιουνίου.....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) . Χωματάλωνο. περι-

βαλλόμενον. γινώσκον διὰ πλακῶν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθῶς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). ἔφανετο... καθαρισμός αὐτοῦ.

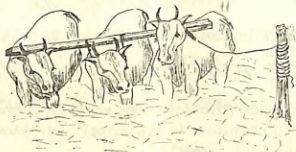
καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου διὰ μείγμα-
τος κόπρου βοῶν (βουταῖας) καὶ ἀχύρων.

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... Ὅχι.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Δὲν χρησιμοποιεῖται ἀλωναύουδες...

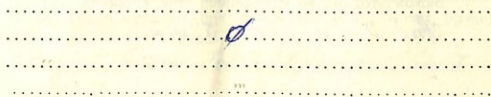
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενον ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος ὀτηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλικῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

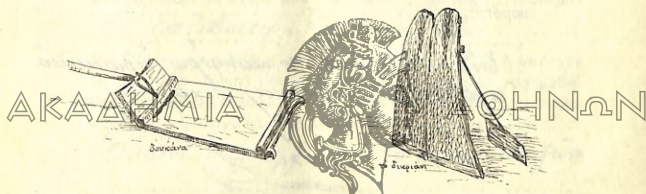
Ὁ ἀνωτέρω τρόπος δὲν ἔχει ἐν χρήσει...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Ο. Ἐρμυρίδης...*

*ἔχρηστα με... βωλόσυρα... ὡς τὸν περιστροφικό...
μικροῦ ἀντικρίω... Κατασκευάσθητο παρ' ἡμετέρου
τεχνίτου Στ. Χοιφροῦ Σύλλου καὶ αὐτοῦ ἐκτελέσθη
διαστάσεων του πλοῦ... 1,50... καὶ 0,70... μέτρα...
ἐπὶ αὐτοῦ ἡλικίστερον ἀπαντα τὰ δημητριακά*

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

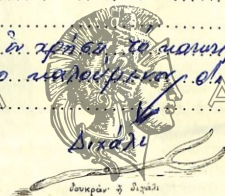
Ἀπὸ 9 π.μ. μέχρι 5 μ.μ.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινος τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἐνταῦθα ἐν χρήσει τὸ κατωτέρω ἀλωνιστικόν.

Ἐργαλεῖο καλούμενον διχάλι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

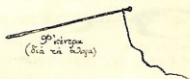
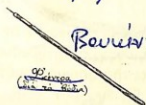
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλῳνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; .. *Ναί*

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ἐπὶ μῆκος βουκέντρι Ἦτο 1,50 μέτρο. 24. Ἰουλίου
... ἐν τῷ ἐνωμένῳ κατωτέρω

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχυῶν ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ;

ἔλπιζε ~~δοῦλα~~ δούλα· ἐγίνοντο 5 εἰς 7.
καθ' ἡμέραν.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Θέν. Εξ. Ίδια ἔργη ὁμοιωτά. 2015

- 17) Ποιοι άλωνίζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ιδικά του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχον ακόμη) ειδικοί άλωνιστάι (ἐν Αἰτωλία: βαλμάδες, δηλ. τσάπανηδες, καλούμενοι άλωναράιοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνέλαμβανον τὸν ἄλωνισμόν

Ὁ ἰδὼς... ἔ. φωνήεν. πρὶν τὰ ἰδιώματα του φω

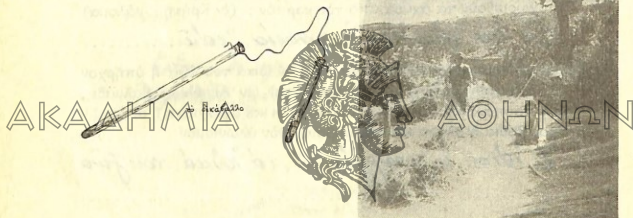
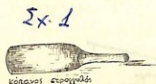
- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Επίσκοπος κληρικός. Ζηλότης. νομίμου. μέλους.
Διάκονος. νομίμου.

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

κατενεύομεν. ἐν γένει. ἡ λαοφάνου. Εἶχε. τό
δχῆμα. τοῦ. οὐκ. 1. (ὅτι. οὐκ.)

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).. *ἐπὶ τοῦ ἀλώνι*.....

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

Ἐγίνετο... ὑπὸ μελῶν τῆς οἰκογενείας...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

... τοῦ κοπάνισμα ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ξιδάριου.
... Αὐτὸς μετὸν τὸν ἀποχωρισμόν...
... τοῦ καρποῦ.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

... τραγουδοῦντα διάφορα τραγούδια. Ἐλα ἔλα
... ἔλα γύρω γύρω καὶ οὐλοῦ. ἔ. ἀχυρε δὲ καὶ
... τος.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ἀπὸ τοῦ 1964.

... ἐπρομηθεύθη ἀπὸ τοῦ ἑλίου. ἀπὸ τοῦ καὶ τοῦ.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

... ξεχωρίζεται μετὰ τοῦ θρινάκι. (ἐλπίς σχῆμα 1)

σχ. 1

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

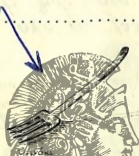
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Εἶχε.. ὁχῆμα..*

ἔπιμειψες... Ταιαῦτον.. ἔθιμον.. δὲν.. ὑπῆρχε.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ὑχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ.. τό.. θρινάκι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Καί.. ἄνδρας.. καί.. γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινας τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Καλοῦνται.. μαρτύλια.. Μὲ.. τὸν.. βολίσση.....

Ἐπιποδίζετο.. ἐπὶ.. καί.. ἐλίσσετο.. καρποφώνημα.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

.....
 . Σπείρει... μὲ... σπικί... καὶ... γραυδοῦ καὶ... ὑπ'...
 . ἀπολείπει... ἰσχυριστὸν... εἰς... τὸ... μέσον... τοῦ... ἁλυνιοῦ.
 . Σπινδοῖται... μέσον... διὰ... τοῦ... εἴτε...

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

.....
 . Ἀνακυρῖσκει... μὲ... τὸν... βορίθη... ἢ... καὶ...
 . παραέρισκε... διὰ... ἐκείνην...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

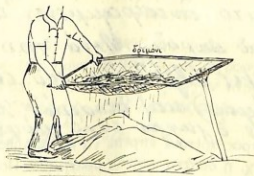
ΔΟΗΝΩΝ

κόσκινο παλῶν δερμάτων

κόσκινο ἢ ἀμύλας

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ἐξαρμολογούμετο ὁ βολίστης.
ἔτελλε ὁ ἀσπ. ἐκχέματος γυνήρου

Βολίστης

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ὁ καρπὸς ἐτίθητο εὐρὴν σπῆ μείνη τοῦ ἀλωναίου καὶ μετὰ τὴν ὁλοκληρίαν ἐπαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς μέν τὸ κέντρον τοῦ ἐπὶ τῇ κορυφῇ τοῦ σωροῦ καὶ περιφερειακῶς τοῦ σωροῦ γυνήρου. Ὁ φτυάρι ἐν ἐκτελέσει

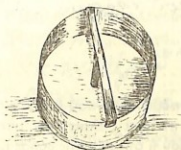
- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ἐναρμόνιζοτο ἀνακατασκευάζοντες ἐπὶ τῇ κορυφῇ τοῦ σωροῦ. Μετὰ τὴν ὁλοκληρίαν ἀποανάλυσιν (βλάστημα τοῦ εὐρυμύτου ἢ τοῦ ἐμώλου) καὶ ἀναμείαν. Πῶς καὶ πῶς τοῦ ἐπὶ τῇ κορυφῇ τοῦ σωροῦ ἐπὶ τῇ κορυφῇ τοῦ σωροῦ

- γ'.1) Ποῖα ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβλήθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Εἰς τὸ ἀλώνι..κατεβάλλετο..3%..ἐν..εἶδος..ἤρκετο
ὁ..μουναταξής..ἐν τὸ ἀλώνι..ἡ μέτρηση..εἰνέτο
μὲ τεχνία..ἡ χωρητικότης..ἀνάλογος..τοῦ..εἴδους

μίσκοιλε

κούτιος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ?ἐντόρ..ἐπὶ..οἰκίας..ἐν..πυλῶνα..

ἢ..καὶ ἄλλες..ἵδμεν..

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

Ἀποκριεῖται εἰς ταχυῶνα ἐντὲρ τοῦ
χειρὸν.....

- 5) Πῶς ἐγίνεται (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

...ὅταν γίνῃτο διαλογὴ τοῦ σπόρου.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Α'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

...τὴν 23. Ἰουνίου. (Κληδόνου) καὶ τὸ Πάσχα
(ἐντεῖρα μ. Σαββάτου).....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

...τὸν κληδόνου... ἐντὲρ ἐντεῖρα εἰς τὴν πλά-
τειαν τοῦ χειρὸν καὶ περὶ τὴν 12ην
καταρτινὴν τοῦ μ. Σαββάτου εἰς περὶ το-
ν τῆς Σεπτεμβρίου

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

ἰσχύεται... φανταρά.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

ἐπὶ ἀκαήτων παιδιᾶ.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπό ποῦ μέρος;.....

τὰ ἐκλέγουν ^{τα παιδιά} ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ... τῶν ἐπιτηδίων

Πολλοὶ τὰ κλέπτουν.....

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

τὰ εἰσέρχονται μὲ ἀκοινίαν καὶ τὰ τραβοῦν

μέχρι τοῦ ἐκφικῆν ἐκκεντρώσεως.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

τὰ βράδυ μόνον τῆς ἀνασάσεως... ρήματα

παρασκευάζματα... κ. λ. π......

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....

ὁχι.....

.....

.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

... τοῦ τροχοῦ... καίονται... τὰ στεφάνια
... ἐπὶ Πρωτομαγιάς

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἰησὺς τοῦ βασιλῆως... ἐκείν. Ἰούδα... ἐξιδέκε... ἐμ.
ὄκρο... παριστάνει... τὸν Ἰούδα

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

